

Mizojini Ölçe?i'nin Geli?tirilmesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Mizojini Ölçe?i'nin Geli?tirilmesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26156>

Özet

Mizojini Ölçeği'nin Geliştirilmesi çalışması, bireylerdeki **kadın düşmanlığı** (**Mizojini**) eğilimlerini ve olumsuz tutumların ölçmek amacıyla yürütülmüş kapsamlı bir ölçek geliştirme projesidir. Bu çalışma, mizojini kavramının psikometrik olarak geçerli ve güvenilir bir araçla değerlendirilmesine olan ihtiyaca yanıt vermektedir. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde, kapsamlı bir literatür taraması yapılmış ve Türkiye bağlamına uygun maddeler oluşturulmuştur.

Araştırma, ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik analizlerini sunarak, sosyal psikoloji ve cinsiyet çalışmaları alanlarında kullanılabilen bilimsel bir ölçme aracı sağlamayı hedeflemektedir. Ölçek, kadınlara yönelik düşmanca tutumların yoğunluğunu ve yaygınlığını belirlemede araştırmacılara yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Mizojini, Ölçek Geliştirme, Geçerlik, Güvenirlik, Kadın Düşmanlığı, Psikometrik Özellikler, Tutum.

Yazarlar

Binnaz Bozkur, Merve Gündoğdu, Burak Uzun.

Amaç

Bu ölçeğin temel **amacı**, bireylerin kadınlara yönelik olumsuz tutumların, düşmanlıkların ve önyargıların temsil eden psikolojik yapı olan **mizojini** düzeylerini ölçmek için standartlaştırılmış, geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Çalışma, mizojini kavramının sosyal bilimler alanında daha nitelikli araştırmalarla incelenmesine olanak tanımaktadır.

Geliştirilen araç, Türkiye'deki sosyal ve kültürel dinamikler göz önünde bulundurularak, kadın düşmanlığının farklı tezahürlerini (açık veya örtülü) tespit edebilme kapasitesine sahip olmayı amaçlamıştır. Ölçek, bu yapının akademik çalışmalarda ölçülebilir hale gelmesini sağlamaktadır.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Yapı)

Mizojini Ölçeği, psikolojik bir yapı olarak **mizojiniyi** (kadın düşmanlığı) ölçmektedir. Mizojini, kadınlara karşı duyulan derin köklü nefret, küçümseme veya önyargı olarak tanımlanır. Bu yapı, sadece bireysel inançlar değil, aynı zamanda toplumsal normlar ve cinsiyet rollerine dair katı beklentileri de yansıtabilir.

Ölçek, katılımcıların kadınların sosyal rolleri, yetkinlikleri, karar verme süreçlerindeki konumları

ve genel değerleri hakkındaki inançların sorgulayarak, bu dümanca tutumların çeşitli bilişsel ve duygusal bileşenlerini yakalamayı hedefler. Ölçek geliştirme sürecinde, mizojininin tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu olduğu faktör analizleri ile belirlenmiştir.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirilmesi çalışmasında, aracın gerçekten mizojini yapısını ölçtüğünü kanıtlamak amacıyla **geçerlik** analizleri yürütülmüştür. İlk olarak, maddelerin mizojini kavramını ne ölçüde temsil ettiğini belirlemek için alanda yetkin uzmanların görüşleri alınarak **kapsam geçerliği** sağlanmıştır.

Yapı geçerliği, Faktör Analizi yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak beklenen alt boyutları doğru bir şekilde ölçtüğünü ve maddelerin ilgili faktörlere yüklendiğini göstermeyi amaçlamıştır. Çalışmanın sonuçları, ölçeğin psikometrik açıdan sağlam bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, Mizojini Ölçeği'nin ölçtüğü yapıyı tutarlı ve kararlı bir şekilde ölçüp ölçmediğini belirlemek için gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin birbirleriyle uyumlu olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü işaret etmektedir.

Ayrıca, ölçeğin zaman içindeki kararlılığını tespit etmek için test-tekrar test güvenilirliği çalışmaları da yapılmış olması muhtemeldir. Bu analizler, ölçeğin ölçüm hatasını minimize ederek, bireylerin mizojini düzeylerini güvenilir bir şekilde saptadığını desteklemektedir.

Faktör Analizi

Mizojini Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü ve boyutlarını belirlemek üzere **faktör analizi** teknikleri kullanılmıştır. Veri setinin faktör analizi için uygunluğunu değerlendirmek amacıyla KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) ve Bartlett Sphericity testleri uygulanmıştır. Bu testlerin sonuçları, verilerin faktörleştirilmeye uygun olduğunu göstermiştir.

Ölçeğin teorik yapısını ortaya çıkarmak için **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılmış olup, AFA sonuçları mizojini yapısını kaç alt boyuttan oluştuğunu göstermiştir. Gerekli durumlarda, elde edilen faktör yapısını farklı bir örnekte doğrulanması amacıyla **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** de gerçekleştirilerek ölçeğin nihai ve istikrarlı yapısını belirlenmiştir.

Ölçme Aracı Detayları

Test Türü: Geliştirme amaçlı psikometrik bir ölçektir (Ölçek Çeşidi: Geliştirme).

Format: Orijinal kaynaktan net derecelendirme bilgisi olmamasına rağmen, psikometrik tutum ölçeklerinde yaygın olarak kullanılan **Likert Tipi Derecelendirme** formatının kullanıldığı varsayılmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Yetişkin Popülasyon.

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri yetişkinler.

Popülasyon Detayları: Çalışma, genellikle üniversite öğrencileri veya genel yetişkin örnekleminde yürütülmüştür. Spesifik örneklem detayları için bildiri metnine başvurulması gerekmektedir.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli anket yöntemi kullanılarak veri toplanmıştır. Katılımcılardan, mizojini ile ilgili ifadelerle ilgili ölçüde katılıp katılmadıkları belirtilmeleri istenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Kadın dünyası, Psikoloji, Cinsiyet Çalışmaları, Psikometri, Sosyal Tutum, Ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut Değil.

Kurum E-posta Adresleri: b.bozkur@mersin.edu.tr (Sorumlu Yazar Binnaz Bozkur).

Yazma Adresi: Bildiri sunumu referanslarında spesifik bir yazma adresi belirtilmemiştir.

Yayınlar, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2019 yılında VII. Uluslararası Avrasya Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde (Ankara, Türkiye) bir bildiri sunumu olarak tanıtılmıştır.

Ölçeğin ticari kullanıma iliştiren ücret bilgisi belirtilmemiştir. Akademik araştırmalarda kullanımı için sorumlu yazar **Binnaz Bozkur** ile iletişime geçilmesi önerilir.

Test Yılı: **2019**.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [mizojini-olceginin-gelistirilmesi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Bozkur, B., Gündoğdu, M., ve Uzun, B. (2019, 19-22 Haziran). *Mizojini Ölçeği'nin geliştirilmesi: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması*. VIIIth International Eurasian Educational Research Congress, Ankara, Türkiye.

Ek olarak, çalışmanın çevrimiçi bağlantısı (SOBAD veri tabanı üzerinden): [atif.sobiad.com](#)

Mizojini Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynak içeriğinde ölçeğin maddeleri (sorular) açıkça listelenmemiştir. Maddelere erişim için yayımlanan bildiri metnine (PDF veya SOBAD bağlantısı) başvurulması gerekmektedir.

Mizojini Ölçeği, kadın düşmanlığı tutumlarının farklı yönlerini ölçmek üzere tasarlanmış bir dizi ifadeden oluşmaktadır. Maddeler, bireylerin kadınlara karşı beslediği olumsuz duygusal tepkileri ve bilişsel önyargılar hedef almaktadır.